

ZGODNJA

DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XL.

V Ljubljani, 27. vel. travna 1887.

List 21.

O sklepu šmarnic eno Marijino rožico.

Ravno da so se šmarnice dobro začele, že se zopet h koncu bližajo. Preteklo je čez 100 lét, odkar so se pervikrat začele; pretéka tudi že letošnji mesec, ko jih obhajamo, vse kakor vihar naglo dalje dère. Tudi po Slovenskem in zlasti po Kranjskem se mnogo obhaja majeva pobožnost, da bi le tudi prav veliko sadú obrodila in naj bi ta bil stanoviten.

V mesecu maju posebno častimo presveto Devico Marijo. Da jo pa prav častimo, moramo na to gledati, da Njo v čednostih posnamemo. Oglejmo si h koncu nekoliko vsaj eno stran njenega čednostnega življenja, katera stran je posebno posnemanja vredna, in ta je priprostost njenega življenja.

Njeno življenje bilo je najpopolnše in najsvetejše. Ni videl še svet tako lepega, svetega in Bogu dopadljivega življenja, kakor je bilo Marijino. Vendar je pa bilo njeno življenje po zunanem vse priprosto, nič posebnega in nenavadnega po zunanem ni kazala.

Marija je od dne do dne opravljala svoja domača dela, v tem ko je sv. Jožef tesaril. Po zunanem se toraj ni toliko ločila od drugih žená svojega stanú; nosila je obleko kakor one; občevala je z njimi, hodila v tempelj in praznovala je praznike, kakor druge. Celo njeno življenje je imelo podobo ljube priprostosti. A vendar je presveta Devica kljubu priprostosti bila vsak dan svetejša, dospela je do najvišje stopinje popolnosti. To dokazuje, da za popolno življenje ni treba do sterčenja velikih del in da v vsakem stanu lahko popolno živimo. Pogosto pa nas le napuh in častiželjnost priganja k marsikterim delom, ker mnogo jih je, da le zaradi tega, da bi jih drugi hvalili, doveršujejo dobra dela; taki bi radi svetnike posnemal, da bi smel samega sebe za svetega ceniti.

Premagovanja tedaj je potreba, da človek dobro dela in se hudega varuje zavolj Boga in iz ljubezni do Boga, to je, z dobrim namenom.

Življenje prečiste Marije Device bilo je zato tako popolno, ker je ona, navdana iskrene ljubezni do Boga, kot zvesta dekla Gospodova, vedno se trudila Njegovo voljo spolnovati in zadobiti si Božje dopadajenje. Vse, kar je delala, bodisi veliko ali malo, je delala z voljnostjo in vdanostjo; čeravno je bilo delo, telesno časno, je vedno mislila, da je to Božja volja. V vsem skušala je Bogu

dopasti in vsak na Bogu dopadljivi način začeti in končati. Njeno serce bilo je k Bogu obrnjeno. Njemu je vse darovala. K temu je pa še v vseh zadregah in nadlogah, v veselji in žalosti, iskala se Bogu dopadljivo obnašati. Nikakor se ni dala zadrževati, da ne bi opravljala službe Božje, ali molitve, vse je znala uporabiti tako da je Bogu služila in tako si je vedno novih zasluženj pri Bogu pridobivala. Kakor je močuo molitev ljubilo in jo vedno goreče opravljala, so bile tudi ure, ob katerih je delala, enako Bogu posvečene ter je vse njena življenje bilo molitev.

To je tudi za nas prava pot in zgled k popolnosti. Vse naše življenje in djanje bodi Bogu posvečeno, v vsem išimo Bogu dopasti. Le premnogo jih je, ki Bogu le takrat služijo, kadar molijo in ko gredo k službi Božji. V vsem drugem, bodisi v mislih ali dejanjih, je pa vse posvetno in pohlepno, takrat se Boga ne spominjajo, in to je velika zmeta. V cerkvi n. pr. molijo, Božjo besedo poslušajo, kakor dobri kristjanje; berž ko so zunaj cerkve, pa ravno tako služijo posvetnosti in navadnim grehom in zanikarnostim, in tudi dobro, kar opravljajo, je le tlačansko. Toraj je véliki del njilovega življenja brez Boga in brez strahú pred sodbo in pred večnostjo.

Imenitno djanje je zato vsako jutro dobri namen: „naj bo vse moje djanje in nehanje čez dan Bogú na čast in v zveličanje moje duše.“ To človeka ohrani bolj zbranega in obvaruje mnogih grehov in nevarnosti.

Zapomnimo si tedaj te nauke o sklepu šmarnic, sklenimo, da bomo svoje življenje posvečevali Bogu na čast in sebi v zveličanje, tako, da bode vse naše djanje lepo cvetje in blagodišeči sad za čas in za večnost.

Katekizem v podobah.

(Pis. M. S.)

Znana, od vseh odgojiteljev mladine poterjena resnica je, da na um in serce učencev in učenk mnogo vpliva nazorni nauk. Globoko v duhu in spominu se vtisnejo žive podobe, bodisi od oseb ali živali, ali stvari. Veliko pripomočkov imajo učitelji v tako zvanih „realijah“, da kažejo dotično stvar v naravi ali v lepi podobi. Tudi za najvažniši vseh učnih predmetov, za veronauk

„Zgodbe sv. pisma s podobami“; šolski katekizmi pa niso ilustrovani (nimajo podob), in nikjer se taki ne rabijo. Se vé, da mnogih abstraktnih verskih resnic ni moč nikakor narisati, a osvetljevati jih in pojasnovati je potreba s kako zgodbo, ali pa ako se ima priméren simbol. t. j., taka predpodoba, ki v domišljiji ali fantaziji v spomin pokliče dotično resnico. Katekizem in zgodbe sta neločljiva tovariša, zlasti pri verskem poduku na ljudskih učilnicah.

Pravi namen vsega kerščanskega nauka je po besedah sv. Avguština: „ut veritas pateat, placeat, moveat“ — „da se resnica spozna, da je všeč, da (k delovanju) spodbuja“. Ako prvega pogoja ni, odpadeta poslednja dva. Kdor le na pamet (iz glave) učiti nalága, bo malo opravil. Sloveči katehet Overberg je kot gimnazijalni študent prihajal o počitnicah na dom, kjer so ga neki kmečki sosodje prosili, da bi blagovolil podučevati neke fantince, katerih g. župnik ni pustil k prvemu sv. obhajilu zaradi njih nevednosti. Veliko se je trudil mladi neskušeni Overberg, pripraviti one „terdoglavce“, da se kaj nauče, pa ni šlo, kajti, samo da se na pamet uče vprašanja in odgovore iz katekizma, jim je nalágal. Že je hotel na cedilo pustiti one „topce“, kar se domisli, da bodo rajši in boljše naučili se, ako jim pové kako zgodbico iz svetega pisma. Vsi ga z odprtimi ušesi in ustmi poslušajo, in ko jih izprašuje, mu pametno in lepo odgovarjajo. Našel je pot, po kateri je nauk nadaljeval in tudi pozneje kot duhoven vestno ohranil, in kmalo so bili otroci zadostno pripravljene, da so vsi še one jeseni opravili prvo sveto obhajilo. (Linzer theol. Quartalschrift 1887 p. 315.)

Veliki apostelj narodov sv. Pavel pravi: „Vera je iz poslušanja in slišanje po besedi božji“ (Rim. 10, 170), ter nadaljuje: „Niso li slišali? Se vé da: Po vsej zemlji je izšel njih glas in na kraj sveta njih besede“. To velj od vseh gorečih oznanovalcev besede božje, zlasti tudi od slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Trudila sta se veliko z govorom, a ker po znani prisllici: „verba volant, scripta manent“ — „beseda zgine, pismo ostane“, je sv. Ciril izumil slovanska pismena, ter je prvi prestavil (pretolmačil) sv. pismo in druge bogoslužne knjige v slovanski jezik. Sv. Metod pa je bil tudi slikar in s sliko poslednje sodbe je spreobrnil bolgarskega koeza Borisa h kerščanski veri. Tega zgleda nam se je deržati in ga po zmožnosti posnemati: z besedo, s pismom, s slikami razširjevati kraljestvo božje na zemlji.

Po mestih imajo v ljudskih šolah razun „zgodb sv. pisma“ s podobami tudi še večje slike, da se na steno obešajo, a na deželi imajo takih slik malokje. Cele knjige: „Zgodbe“ ne morejo vsi kupiti, kajti so po 50 kr., slike večje pa stanejo veliko več, od 10 do 20 gld. Kar pa mora vsak učenec imeti, je med drugim orodjem, kar nekaj niso poznali, tablica in črtalnik. Po znani „pisnobrajni“ metodi (Schreibsehemethode) morajo že pervenci vsako čerto, ktere se z nova uče, tudi sproti na svoji tablici napisati, da znajo ob enem pisati in „čitati“. Tudi risanje, posebno geometrično in z ravnimi sekami* (linjami), je predpisan predmet v večjih skupinah. No, ako bi imeli katekizem s podobami, bodisi zgodovinskimi ali simboličnimi, koliko več in boljega vspeha bi se bilo nadjati tudi od kerščanskega nauka. Zgodovinskih podob, se vé, ne morejo učenci posebej narisati, a simbolične pa ne delajo težave, in katoliški učenci jih bodo menda še rajši kopirali (posnemali) kakor one čirečare, ktere po nemško imenujejo

„Irrwege — krive pota“. Da je katehet le malo večš risanja, in ako je šolska tabla ravno prazna, utegne včasih narisati kako simbolično podobo, da jo kopirajo učenci na tablice. Se vé, podoba na tabli mora biti zadostno velika, da jo učenci do zadnje klopí lahko vidijo in mora stvar v priprostih pa jakih potezah predočiti. Skušnja uči, da so otroci mirni in v redu, kadar rišejo, in kar so z ušesi slišali, še z očmi in pogledom globokeje v spomin in v serce vtisnejo.

Za poskus podam te-le podobe: tab. I. Očenaš. tab. II. A) sv. Rožni venec in B) Štiri poslednje reči.

Kaj bi veljalo, ko bi k vsaki podobici tudi mično pesmico določil! Pa časa, navdušenosti malo, in pevske žile je treba imeti, kdor če o tako vzvišenih rečéh peti.

(Dalje na sl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Katoliški in prostomišljaški velikonočni čas; procesije in izleti; romanje in hribolazje, in še kaj več podobnega.) Znamenito je to, da v to dobo zadenejo večji del po vesoljnem katoliškem svetu ustanovljene zapovedane procesije, cerkveni obhodi. Perva procesija je cvetno nedeljo okoli cerkve s palmovimi ali oljknimi vejami, ali z drugim zelenjem. Prav bi bilo, da bi vsaj nekoliko vernikov šlo za to procesijo, in bi tako posnemali jeruzalemske prebivalce, kateri so našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa kot kralja spremljali pri njegovem veličastnem vходу v mesto Jeruzalem.

Procesije, pa le v cerkvi, so veliki četertek in veliki petek. Nadalje je procesija z Najsvetejšim o vstajenji veliko nedeljo zjutraj, ali pa veliko saboto popoldne. V tej dobi je procesija v god sv. Marka. Prošnji ali križev teden so pa zaporedoma tri procesije pred Kristusovim vnebohodom. Nekoliko časa velikonočne dobe seže v mesec majnik — veliki traven, mesec Marijin, — naj lepši mesec leta; v tem mesecu je, — skoraj pa vselej v nedeljah in zapovedanih praznikih, največ tako zvanih „izletov“, ali posameznih oseb, ali celih družin ali društev. Takih izletov namen je pa večidel edino le posvetno razveseljevanje; le prepogostoma se hudo pregreši zoper prvo in drugo cerkveno zapoved, zavoljo zanemarjenja službe Božje.

V zemeljsko vtopljeni in edino za svoje telo skerbni ljudje se izgovarjajo: Zdaj je lepi čas, in zrak, — zrak v gozdih je „krepilen“, mleko za bolehae, zdravilo na pljučih; vterdi se život, ako se gre na hribe in lazi po visokih gorah; občuduje se tam po daljnogledu krasni za bolne veličastni razgled v sive daljave, navdušuje se nad krasoto narave, katera se, lahko bi se reklo, kakor boginja moli (!). Za Stvarnika narave, kateri je zapovedal, njega samega moliti in njemu samemu služiti, in kateri je sam in po svoji Cerkvi zapoved dal: Glej, da nedeljo in praznik posvečuješ, se pa kar ne zmeni.

Začnejo se polniti toplice z bolnimi, zares, pa tudi z bogatimi le domišljeno bolehnimi.

Prav je in tudi dolžnost, skerbeti za zdravje in si okrepiti truplo; ne smé se pa nikoli pozabiti na neumerjočo dušo.

Preden so pa v „modo“ prišli izleti, hribolazi, popotovanja na zabavo in kratek čas, je že davno popred sveta Cerkev napeljevala svoje verne otroke k drugim, za dušni in večni blagor in tudi za truplo koristnim izletom, namreč, k procesijam in k romanju na svete in milostne kraje — božje pota, kamor romajo

*) Na Krasu sem slišal: „Kadar je oblak v sekah, rado dežuje, a kadar je naskopičen na Nanos-u, pride burja.“

posamezni in tudi v procesijah. Kdaj bi bilo že nehalo romanje in ne bilo bi nič več božjih potov, ako bi se verniki v vsih časih ne bili prepričali, da njih molitve za dušne in telesne potrebe so bile uslišane ravno na ti in uni božji poti, na tem ali unem milostnem kraju, da se je ta ali uni romar na čudežni način od svoje boleznj ozdravil.

Ako bi sovražni in mlačni in lažnjivi olikanci, ter posvetnjaki mogli dokazati, da so uslišanja molitev in čudežna ozdravljenja na božjih potih le izmišljene goljufige, iznajdbe duhovnov, kakor oni obrekujejo; kdaj bi bile božje pota in procesije od državnih oblastnij že prepovedane. Ker pa ti ljudje resnice utajiti ne morejo, zato vpijejo in tarnajo očitno po časnikih in brošurah itd. v hinavskem človekoljubju. — koliko časa da ljudstvo nepotrebno potratj po božjih potih, pri procesijah, pri šmarnicah, misijonih . . ., da se ljudstvo delu odteguje, da se manj prisluži, boleznj nakoplje, in kdo vé, kaj še! O ti milo-mehko človekoljubje! ako ti je toliko pri sercu blagor in zdravje bližnjega, le stegni roko in podari ti svojema premoženju primerno miloščino stradajočim družinam, ki tičé lačni, bolehnj po nizkih, vlažnih, tesnih, bolj kletim kot sobam podobnih stanovanjih; — podeli revežem, stanujočim v podstrešnicah, katere so bolj podobne golobjakom, kakor pa izbam!

Res je, da o času kužnih in nalezljivih bolezni državne oblastiije omejiijo ali za en čas celo prepovejo shode, kakor romanje in procesije, tako tudi semnje, to pa le z namenom, da bi se bolezen ne širila, in o tem tukaj ne govorimo.

Poprej omenjenim ljudem so božje pota, procesije in sploh vsako očitno skazovanje sv. vere tern v peti, zato ker se bojijo, da bi se jim vest ne zbudila in ne oglasila. To se je pokazalo pri nekem človeku, kateri je kot katoličan pred več leti s svojo družino k protestantizmu pristopil; živel je v mestu s katoliškim prebivalstvom. V praznik presv. Rešnjega Telesa, po prestopu k protestantstvu, se je s svojo družino zjutraj zarano podal iz mesta v gozjd, da bi ne mogel nič slišati in viditi o slavnosti tega častitljivega praznika. Zakaj to? Notranjega glasú, očitanja vesti se je bal nesrečni; vest namreč bi se bila še bolj zbudila, ga še huje pekla, ako bi bil gledal častitljivo procesijo, slišal petje in molitve.

Podobni so taki ljudje pismarjem in farizejem, ki niso klicali „Hosana Sinu Davidovemu“ pri slavnem Kristusovem vhodu v Jeruzalem na cvetno nedeljo.

(Dalje naal.)

Iz Ljubljane. (Tudi grenek „lekcijon!“) Zlatarju dunajskemu, boui mu ime kakor drago, bilo je od božičnih praznikov dozda pokradenih 600 gld. In kdo mu je izmikal? . . . Njegov lastni učenec, ki se je sam udal, da je kradel. Tacih žalostnih zgledov je zmeraj več.

Česa naj se gg. umetniki, mojstri, principalj, štacunarji iz tega učijo?

Gotovo tega, da naj skerbijo, da bodo njih učenci npravno-versko zrejeni in dobro poučeni. Brez tega so učenci in pozneje pomočniki le tatovi, kterim nobene stvari ni zaupati, ne denara in blaga, pa tudi varstva svojih otrók ali družih oséb ne, na kterih poštenosti jim je ležeče.

Ali pa skerbijo mojstri, gospodarji, štacunarji brez izjeme in sploh za kerščansko odgojo svojih učencev?

Prav pogosto ravno to dolžnost grozno zanemarljajo. Veliko tacih učencev sicer obiskuje kako večérno obertno šolo, ne obiskujejo pa nedeljske šole za kerščanski nauk. Mnogi mojstri natezajo svoje učence, da morajo ob nedeljah celo v delavnici delati, narejene

obleke naročivcem na dom nositi, in več tacega; ne skerbé pa, da bi učenci vestno hodili k sv. maši in k popoldanski božji službi ob nedeljah in praznikih. Tako jih gospodarji sami učijo, da postanejo brezvéstni in nezvesti. Ali se ne zgodi tudi, da se marsikteri učenci o večerih po ulicah potikajo in smodke puhajo za solde, ki so jih morebiti ukradli gospodarju, in so v taki družini namesto, da bi doma s celo družino sveti roženkranc molili?

To bi se dalo obširno snovati, pa dosti očitno je že iz tega, da noben denarni gospodar posledaj v svoji lastni hiši, delavnici, štacuni, pisarni ne bo varen pred tatovi in tolovaji, ako ne bodo skerbeli za uravnaversko odgojo svojih učencev, ktere v nauk in pomoč sprejemajo.

Zvonček iz Zagreba. (Zagrebska stoljnica). Veličastna stoljna cerkva, tu „kraljeva cerkva“ imenovana, ta naj večji in najlepši hram Božji v gotiškem slogu na Jugoslovenskem, je znotraj in že tudi na tréh straneh odzunaj vsa prenovljena, predelana in dogotovljena. Sedaj došla je na versto prednja stran z dvema stoljpoma, ki bodeta čisto nova.

V resnici prešinja človeka sveta groza in blagodejni verni občutki pri vstopu v ta prečastiti hram Božji. Visoki in lični dveverstni stebrci, ki delijo cerkvo v tri velike in krasne ladije, umetni oboki so kakor sinje nebo s svitlimi zvezdami; lepe okna s prav vkusno barvanim steklom, ki delajo cerkvo za vsako berilo svitlo. Neke dobrodejna sénčnost, ktera nehote nagiba duha človeku k sv. premišljevanju in molitvi, vlada v cerkvi. Posebne lepote in okusa je presvetišče, veličastno vzvišeno od družih cerkvenih prostorov. V sredini prezbiterija stoji véliki altar, vravnán tako, da se zamore najsvetejša daritva opravljati proti vzhodu, ali proti zahodu gledé. Spredej vel. altarja v prezbiterji so sedeži za klerike, zadaj pa v polkrogu in v lepih gotiških votlinah sedeži za stoljni kapitelj z nadškofovim v sredini. Prezbiterijo kinčajo petere veličastne, visoke okna z umetnimi slikami na steklu; verhu teh oken so lepe tako imenovane „rozete“, s prijetno barvanim steklom. Posebne lepote, milobe in vzvišenosti je predstava na srednjem stnu, slika vnebovzetja blažene Device Marije; veliko sem videl slik na steklu, ali kar jih je do sedaj v naših krajih, niso nobene v lepoti, milobi in vzvišenosti tem enake. V stranskih ladijah so že večinoma postavljene oltarne mize, na kterih se že opravlja presv. daritva. Od prejšnjih, umetnih in dražih altarjev sta ostala samo dva; pa bolj umerjeuo bi bilo, ko bi ji ne bilo; kajti ne strinjata se s cerkvenim zlogom, ta je gotiški, ona sta pa romanskega sloga. V desni ladiji je čisto na novo postavljen oltar sv. Jožefa, v gotiškem slogu, prav lično delo iz tako imenovane „mase“; ob desni sv. Jožefa stoji kip sv. Janeza Nep., ob levi pa sv. Frančiška Asiskega; toda umetnik, ki je delal kalup, ni vedel, kako redovno obleko je nosil sv. Frančišek Seraf.; take, kakor jo ima ta kip in te oblike, že ne. Ta vzvišeni svetnik, seraf. v človeškem telesu, očaj ubozih, ima že to srečo, da se v mnogih različnih oblekah sedaj njegova podoba nahaja, akoravno je imel samo jedno revno redovno haljo, kakor jih še sedaj nosijo njegovi redovniki iz ostrejšega reda sv. Petra Alkantarskega. Minoriti-konventuvali — ga oblačijo po svoje, černo in lično. Kapucini po svoje, observantje in reformati po svoje; tako da prosti človek ne vé, kateri je pravi Frančišek Seraf. Ta kip na strani sv. Jožefa ima pa obleko bolj benediktinsko, kakor pa frančiškansko. Prav in pravično bi pa bilo, da bi se njegove podobe in slike, kakor družih svetih, napravljale v obleki, kakoršno so v resnici nosili; akoprav so njegovega reda sinovi

začeli nositi različne obleke in živeti po različnih redovnih prenovah.

V Zagrebški slavni „kraljevi cerkvi“ se jako pogaša umetnega marmornatega gotiškega dela pri altarjih; veliki altar je tudi iz „mase“, barva zidovom cerkve enaka. Ko bi bil ta altar iz belega marmorja, pa vsaj nekoliko obširnije oblike, z večjimi kipovi, v tako velikem prostoru, bilo bi lepo, umetno in častljivo. Stolovi v cerkvi so bolj joniške oblike, kakor gotiške. Posebno pa očem nelubo se predstavlja nadbiskupski sedež pri stebri na desni strani oltarja z baldahinom romanskega sloga v strogo gotiški cerkvi; nasproti temu pa drugi sedež pri stebri na levi strani oltarja pod slabim malim baldahinom na dveh stebričkih. Ako je škofov sedež že v sredini kora, kaj ga je treba še na strani, pa v tako vravnani cerkvi, kjer stoji veliki altar prosto v sredini prezbiterja in ima na dve strani lice in priliko presv. daritvo opravljati? V Raveni, v Foliniji, v Rimu in po mnogih katedralnih cerkvah v Italiji so škofovi sedeži v sredini kanoniških sedežev, tako tudi v Djakovu itd. Odveč je tudi imeti v eni cerkvi na dveh mestih presv. Zakrament altarja, v velikem altarju in še v stranskem; v sami baziliki sv. Petra v Rimu, ki je naj večja na svetu, je presv. Zakrament altarja le na enem mestu, v zato odločeni kapeli; a tu je na velikem in še blizo poleg na stranskem altarju. Posebno necerkveno se mi pa zdijo okolo na pregraji prezbiterija stoječi svetilniki s plinovo razsvetljavo. To preveč dela podoba gledališča, dvorane na velikih železničnih postajah i. t. d. Za presv. hišo Božjo ta nedišča razsvetljava malo pristuje, posebno pa še okolo presvetišča; pa tudi ni brez nevarnosti. Vzvišeno lepo pa je, ako takovi lepi stoječi svetilnjaki okolo presvetišča in v cerkvi stojijo z mnogimi svečami, kakor je to navadno v Benetkah, v Rimu in po družih krajih pri velikih cerkvenih svečanostih, da eden takih stoječih svetilnikov ima po 15—25 sveč. Žalostno je, da več katoliških cerkvá v Hervatski nima sveč voščenih na altarjih; dve se tirjate, pa v več krajih še teh ni; pred Najsvetejšim pa včasih petrolej za večno luč gori, no pa vselej še ta ne (?).

Veličastna, lepa, imenitna je stoljna cerkev zagrebška, če tudi ni vse do čertice vravnano po cerkvenem stavbenem zlogu. Opomnim naj še to: Ako ne vsi, naj bi se bil glavni oltar in ona dva perva v stranskih ladijah omislila umetniško iz lepega marmorja. — Tako pa je le novošegna „masa“, altarji one barve, kakor cerkvene stene, blede rujavkasti. Res je, da tudi ta „masa“ je lična in so altarji prijetni; pa se rado okruši, je brez živosti, in tudi se postaralo težko prav prenovi. Kedor je nepristransk, naj vse pregleda in presodi po vseh pravih zloga, lepote, umetnosti in vredbi naprav cerkvenih; pa taki, kateri je dejansko že več kaj takega vidil po svetu in ima kus pravega vzvišenega cerkvenega duha, bode priznal, da je resnično tako, kakor je tu opisano. Toraj, kar zadeva zidavo in zlog cerkvenih zidav in njih olupšavo, je skoraj brez prigovora lepa, častita, veličastna in vzvišena zagrebška stoljnica; v notranjem pa je marsikaj drugač zaleti.

V cerkvi ni lepo in dostojno, ako je vse redko, preprosto in preprazno; kakor ni lepo in dostojno, ako je vse zamašeno, prenapolnjeno in preocifrano.

(Konec nasl.)

Iz Gorice, 5/5. 1887. (*Edino zdravilo sedanjemu času.*) Preštej, dragi bralec, atentate, smertne napade, dandanes celo na maziljene glave, izdajavce, tolovaje, tatove, požigalce, samomorilce in vse one, ki so sklenili človeštvo kar uničiti, in videl boš, da izmed njih niti enega ni, ki bi bil redno opravil sveto spoved. Prašaj gla-

varje, krivične izmed služabnikov, vojakov, nezveste zakonske, upornike, léne posle, poredne otroke, nesrečno mladost, če se spovedujejo tako, kakor sv. Cerkev zahteva; iz vseh teh nesrečnih in zgubljenih ne najdeš niti enega, ki bi zamogel odgovoriti, pri Bogu in pri svoji vesti: „Da!“ Prašaj učenjake, ki učijo na mastnih stolicah ali po popularnih in drugih spisih, prašaj časnikarje, ki trosijo po svetu nevéro in bogokletstvo, prašaj nesramne romanopisce in brezvestne knjigoteržce, ki očitno in skrivaje prodajajo strup pregreh in hudobij, prašaj oderuhe, rudečkarje z njih geslom: prostost, enakost in bratovstvo — in sicer v škodo bližnjega, prašaj skrivne prekucuhe (nihiliste), ki so že tisočerm smert prisegli, prašaj vse te, če se spovedujejo? Kdo stori, da postane vladarji podanikom pravični in podaniki vladarjem vbogljivi, če ne sv. spoved in zavednost večne pravice Božje. Kdo sili zakonske k zvestobi, mladost k čistosti, posamezne k medsebojni bratovski ljubezni, če ne spoved?

Ob kratkem, kdo učini, da ohranijo posamezni sv. vero z vsemi blagoslovi, če ne sv. spoved? To je vzrok, da opravljajo tugi neverniki nekako spoved stari Gerki, Azijanci, Mehikanci in Peruvanci so tudi imeli neko spoved. Skoraj 400 lét pred Kristusom spovedovali so se poganski Parzi pred svojim učnikom postave z molitvico proti Ormusdu (ki so ga za svojega boga čislali) in Sesioš-u (njegovemu služabniku na zemlji). Besede, ktere je takratni grešnik govoril, bile so tega pomena: „Kesam se svojih grehov ter se jim odpovem. O Bog! imej usmiljenje z mojim telesom in z mojo dušo na tem in na unem svetu. Odpusti mi vse hudo v mislih, besedah in v dejanji. O pravični sodnik! upam, da se mi ni bati početnika vsega hudega: Arimana, in terden sem v upanji, da mi bode dobro po vstajenji. Zato obžalujem svoje grehe in se jim odpovem.“

Kakor je čitati (v „Polichinelle-u, Tom, II. chap. 44. 45), spovedujejo se še nekteri protestantje na Nemškem, in marsikteri Anglikani se spovedi zopet poprijemajo. Mar so pri starih Parzih, Mehikancih itd. tudi katoliški duhovni spoved izmislili, kakor brezbožniki lažejo? Dasi so take spovedi krivovercev in paganov brez moči in sadú, vendar dokazujejo, kako primerna je ta naprava grešnemu sercu. Smemo terditi, da spoved je že prirojena in verskemu čutu grešnega človeštva neogibno potrebna. Saj človek, ki je kaj slabega storil nima mirú, dokler ne skaže dušnih ran svojemu bližnjemu. Saj pravi Nemeč: „Getheilte Schmerz, halber Schmerz“. Kdo pa je bolj bližnji kakor dušni pastir? — Marsikaterj grešnik noče se spovedati, misleč: „Bog je dober, ne bo nobenega na vekomaj pogubil; toraj smem grešiti, kolikor hočem, saj smo grešniki vsi“. Protestantje pa verujejo svojemu učniku Lutru, ki je rekel: Le greši derzno, pa veruj še bolj! Dasi si velik grešnik, svést si bodi, ker si v božjih očeh ravno tako svet, kakor apostelj Peter ali Pavel!“ Novejši praprotni modrijani o spovedi pa pravijo: „Odpuščenje grehov obstoji v spravi s svojo vestjo in sicer kakor koli“. Izmed vseh teh različnih češ-da spovedi pa nobena grešnika ne opraviči, ne dá popolnega mirú in prave sreče. Tc pridobí ubogemu grešniku le katoliška spoved, ker le ta je od Kristusa postavljena.

Če že stoji umirajočega grešnika duša na vratih večnosti, tu jo čaka še edina tolažba in zdravilo sv. kat. spovedi. Kako lepo donijo besede poprej tolikrat zaničevanega mašnika: „Odpuščeni so ti tvoji grehi!“ „Pojdi v miru!“ Človeško serce je neznano brezno; v katerem je skrito vse življenje. Če rojijo v njem verski dvomi, kdo jih reši? Če se tu vgujezdijo skrivni grehi, strah in trepet, kdo je tolažnik, svetovavec in rešenik!

Če se ima ktera čednost ohraniti in podpirati, kdo je, ki bi pripomogel, če ne kat. spoved?

Odvzemi spoved, kaj bo potem opravil veren poduk in npravna postava? Bi bilo li mogoče junaško zatajevanje in druge čednosti brez spovedi?

Težko je mnogoktero breme, pa težje nobeno ni kakor butara greha na vesti: o ubogi grešnik, pojdi k spovednici in odloži jo. Konečno rečem s sv. Lukežem v djanji apostolskem (3. 19. 20.): „Pokorite se in spreobrnite se, da se izbrišejo vaši grehi, da pridejo časi ohladila od obličja Gospodovega!“ O kako sladko je pri sercu po odpuščenem grehu! Hiti, o grešnik, in „skaži se duhovnu (Luk. 17. 14.)!“ Da ti poreče tolažilne in blažilne besede: „Potolaži se, moj sin! Grehi so ti odpuščeni! Mir s teboj!“

Karol.

Iz Egipta in Jeruzalema. (O letošnjem romanji v Jeruzalem.) Naš rojak g. A. Kocmur, ki je med bavarškimi potniki v Sveto deželo šel, nam je pisal 29. aprila in zopet 3. majnika. V prvem pismu pravi: Pisal sem te verstice na železnici iz Kaire v Izmailo, in zdaj gremo v Sueški prekop Bivali smo tri dni v Kairi (glavnem mestu v Egiptu); danes pa odrinemo na treh vozeh ogledat si „Marijino drevo“ (ki pravi izročilo, da je Sveta družina o begu v Egipt v njegovi sencu počivala). Silo staro je to drevo in nekako čudno, da na starih skorjah votlega debela, rastejo tako lepe mladike. Ima ga v oblasti neki Arabec na vertu, ki ga rad odpre za mali „bakšiš“ (darilo). Odčesnil sem si ga kos od trohljenega debela ko mi je gospodarjev sin namignil, da smem. Ravno pri studentu tega imenitnega drevesa je silo lepa cerkvica Lurške Matere Božje, ki so jo zidali francoski katoličani.

Ogledat smo tudi šli zanimivi spominek nekdanje izraelske sužnjosti, namreč „Heliopolis“ (solnčno mesto tudi On imenovano; drugo solnčno mesto je Balbek v Siriji); tu stoji 18 metrov visok steber iz enega samega kosa rudečkastosivege alabastra.

Potem smo šli ogledat v (stari) Kairi zanimivo kapelo, ki je pod „koptiško cerkvijo“ v zemlji, kraj ali hišico, v kateri je živela sveta Družina, ko je bivala na svojem begu v Egiptu. Kaže se tukaj ognjišče in delavnica sv. Jožefa. . . .

S sopotniki Nemci sem prav zadovoljen. V samostanu Franciškanov sta tudi 2 očeta Nemca. Bili so prav prijazni in veseli. Škot iz Aleksandrije je v Kairi ravno šole obiskoval.

Peljaje se iz Kaire videli smo lepa polja zrele pšenice. Eni so proti koncu aprila že mlatili. Silne planjave so pa tudi vse z drobnim peskom zasute — po komolec na debelo. — Gorkote imamo opoldne 33 stopinj.

Dospeli smo iz Kaire 29. apr. v Ismailo, malo arabsko pritlično mestice ob morski obali. Potem nas pelje mali parnik po Sueškem prekopu v Port-Said. Poslednjič smo se na velikem Loidovem parniku, z imenom Etna, odpeljali proti Jafi (Jope) v Palestini (obljubljeni deželi).

Mislilo se je: no, zdaj je pa že dobro; ali že 3 ure pred Jafom jelo je morje tako divjati, da je silo veliki parnik po 2 metra se noter pa ven gugal. . . . Ko pa pridemo pred Jafom, je bilo morje tako zdraženo, da se ondi domačinske neke ženske niso hotle iti v male čolnice (v kakoršnih se prepeljavajo od velikega parnika na suho), bil je jok, krik, kakor živi sodnji dan. Že so bili izmed naših Bavarcev nekteri teh misli, da gremo na Kajfo (v Galileji namreč, kjer se ložej in brez nevarnosti izkercajo; ob Jafi pa so od starodavnih časov velike nevarnosti zaradi viharjev, morskih klečēt

in robov.) Bilo tedaj je vse zmešano naše popotvanje; — ojačili smo se vender, blede kot smert vsi; pa mali čolnichi niso mogli blizu k tako velikemu parobrodu, in ko se je veliki zazibal, hotel je vse male pód-se spraviti. . . . Jest sem mislil že s stopnic velikega v malega skočiti, kar se veliki za 2 metra zaziblje nakviško in me tako verže, da sem komaj deržaju še obvisel in si obleko dobro pretergal. (Vedeti je, da z velikega parnika spusté v čolne spodaj lestvo ter ljudje po nji doli v čolne prestopajo; kako pa je to v hudem viharji silo nevarno, si vsak lahko misli.)

Res je, rekli smo, da v Jeruzalem se gre s težavo! . . . Cele 3 ure je bila zakasnjena vožnja s prestopovanjem s parnika v čolne; 6 korenjaških Arabcev je vozilo čoln (med klečeti od parnika proti bregu), in se je čolu do 1 kilometer na daljavo tako postavljaj po koncu, da so mohamedanski Arabci svoje litanije molili in klicali: Allah!

Dospeli smo konečno v mestice Jafu, ko so č. o. o. Franciškanji ravno obhajali popoldansko božjo službo. Že je čas čakal dragoman (najeti nadaljni spremljevalec) s tremi vozovi, da nas popelje proti Ramli. Ob potih po mejah je bilo vse polno pomaranč, limon kot brinja. Dospéši v Ramlo odložimo mavhe — pa hajdi v bližnjo Lido ogledat zanimivo cerkev in menda rojstni kraj sv. Jurija.

Drugo jutro, ko so gg. duhovni odmaševali, smo se zopet odpravljali dalje, ob petih bili smo že na poti. Vozovi so hitro tekli, ker se dela sedaj cesta (poprej so morali jezdariti, ali pa peš hoditi — in to precej od Jafe pa do Jeruzalema). Ceste je narejene že nekaj in pa prav lepe — lepše kot pri nas; dela jo neko judovsko društvo na ta način, da bo potem napravilo mitnico, od vsacega voza se bo plačalo 1 gld.

Kadar smo prišli do pol pota proti Jeruzalemu, nam prinesó opoldne iz Jeruzalema naproti merzle pečenke, perutnine, sira, janc, pomoranč, mandeljnov, jeruzalemskega vina, kave. So pa napravili tam „kan“ (gostivno); šli smo namreč v neko staro zapuščeno cerkev, ki se imenuje Jeremijeva in tam smo imeli kosilo. (Op. To vse oskerbljuje dragoman, kateri se z družbo pogodí in za gotovo plačilo spremlja popotnike s svojimi konji, osli, s potrebnim postrežnim osebvtvom, s hrano itd. Bavarci tedaj so se že poprej pogodili, da je dragoman z vozmí prišel po popotnike do morja (Jafe), s hrano pa so prišli njegovi podnajemniki do Kirjat-Jearim-a, kjer je bila svoje dni skrinja zaveze celih dvajset lét v hiši Aminadabovi.)

Pri meni je večí del sedel neki greški odličén duhovnik iz Carigrada, ter sva cigarete uničevala. Šel je tudi on v Jeruzalem. Že od Port-Saida se me nekako vedno derží; tudi danes mi je šel v par z gorečo svečo pri procesiji o najdenji sv. križa. (Škoda, da g. dopisnik ni zapisal imena: morebiti je kateri iz naprave arhimandrita Anastasiada?)

V Jeruzalemu smo se po obiskanji Božjega groba nastanili v avstrijskem hospicu, kjer je zdaj vodja Tirolec č. g. Majer. Posebno zanimivo je bilo danes (3. apr.) obhajanje najdenja sv. križa. Ob 8 so orglje milo, polglasno začele spremljati pesem iz stoterih gerl, s katero se je preslavljalá čast sv. križa, ki je bil ta dan najden, v sedanji kapeli sv. Helene. (Ta kapela je staknjena s cerkvijo Božjega groba, pa je veliko globokeje v zemlji). Pričela se je potem pontifikalna sv. maša, ki jo je opravljal prečast. franciskanski provincijal.

Po 10ih se prične procesija množega pobožnega ljudstva, vsi s prižganimi svečami; samo duhovnov je bilo 20 parov. Zadi so nesli sv. križ z vdetano svetinjo pravega Kristusovega križa. Med milim petjem se je

gibal spreved po veliki cerkvi okrog Božjega groba. Prečastitljivi P. pontifikant je imel briljansko mitro na glavi, in je bil spremljan od azistence v prelepah paramentih med gijljivim petjem. Za njimi sta stopala konzula francoski in avstrijski, overžena z zlatimi motozi. Za njimi je mogočno stopala versta pisano ozaljšanih kavasov (vradnih turških služabnikov, kakoršne imajo tudi vsi odličnjaki tujih dežel, in so dotičnim svojim gospodom v čast in tudi v brambo). Ta zali spreved, pred katerim so se lepo dišeče cvetlice potresale in so ga osupnjeno opazovali tudi drugoverci, je terpel 20 minut po cerkvenem svetišču. Milo je gledal na slavni spreved tudi kak koptiški ali gerški duhovnik sem in tje izza vogala. Mid a z gerškim duhovnom sva z gorečimi svečami perva šla za kavasi; ta gospod mi je rekel, da mu katoliški obredi najbolj dopadejo.

Turčina so bili za taisti čas pregnali izza vrat, da ni sedel na svoji postelji in po navadi kave kahal; pa berž ko je minula procesija, sta že sedela na postelji za vrati. (Žalostno je namreč, da velika cerkev Božjega groba je lastnina nekega turčina, ki ima tudi ključ od vrat, sam cerkev odpira in zapira, ter kot gospodar ima tudi svoj prostor za velikimi vrati, tam čepi in počenja, kar se mu ljubi! Skrivna previdnost božja dopusti to poniževanje, kakor je prej dopustila, da je bil sv. Križ več stoletij zakopan pod zemljo, da so po svetiščih na Kalvariji, v Betlehemu itd. stale dolgo časa podobe malikov.)

Velika kupla nad Božjim grobom (obnovljena od Francoza in Rusa) je zdaj nova — lepa . . .

Jutri gremo poklonit se patrijarhu in opravili bomo spoved. Tudi bomo šli ogledat nekdanji tempelj (Omarjevo mošejo), kar je paša že privolil . . . Z Bogom!

Svetega Telesa dan.

Bliža praznik se veseli Svetega Telesa dan, Hvalue pesmi bomo peli Svetega Telesa dan.	Milo čuje se zvonjenje Svetega Telesa dan, Slišiš možnarjev gromenje Svetega Telesa dan.
Vse bo krasno, vse veselo Svetega Telesa dan, Vse tje v cerkev bo hitelo Svetega Telesa dan.	Kako zali so spreved Svetega Telesa dan! Sam Gospod med nami hodi Svetega Telesa dan.
Da vdeleži se spreveda Svetega Telesa dan, Moli Jezusa Gospoda Svetega Telesa dan.	Mladež rožice potresa Svetega Telesa dan, Milo duše nam pretresa Svetega Telesa dan!
Okrasé se vsi oltarji Svetega Telesa dan, In bliščé se v jutra zar'ji Svetega Telesa dan.	Vse časti serčno Gospoda Svetega Telesa dan; Vse veselo je spreveda Svetega telesa dan.
Okna vsa so razsvetljena Svetega Telesa dan, In so z vencí okrašena Svetega Telesa dan.	Rajska nam budiš čutila Svetega Telesa dan, Duša ne bo pozabila Svetega Telesa dan.
Mlaji z venci so oviti Svetega Telesa dan, Kdo bi mogel merzel biti Svetega Telesa dan.	Vse je krasno vse je milo Svetega Telesa dan, Naj po sreči vse bi bilo Svetega Telesa dan!

Ivon Zarnik.

Tirolsko in Kranjsko. Vse hvale vredni „J. E. Mitterbergerjev Kathol. Vereinsblatt“ v Linc-u ima med drugimi verlimi spisi tudi pomislka vreden članek iz južnih Tirolov. Pisatelj pravi, da Tirole radi imenujejo „sveto“ deželo, da pa pravica do te lepe lastnije zlagoma zginjuje, kajti duh časa je zalezal tudi na tirolske hribe in pridobiva si tovaršev po mestih in po deželi. Trideset lét je, kar se na Tirolskem varí, kvasí in kuha; in kaj da bode iz tega, pokazala bo prihodnost; znamoja so mračne in domoljub se ozira s skerbljivostjo v prihodnje čase. Kaj je vzrok?

Dežela od leta do leta obožuje, ker njeni proizvodi se ne morejo skušati s tem, kar vvaža tujstvo ali pa nimajo spodobne cene, kakor n. pr. živina Raste pa vedno davčno breme, ki zadeva zlasti kmetiško ljudstvo. Zato se množijo eksekucije in dežela gre naproti gospodarskemu propadu; nekadj tako samosvetni, svobodni, možati kmetijski stan, ako se bode tako nadaljevalo, postane skoro kmetiški „proletariat.“ Dalje popisuje še duhovne nasledke, kako da Tirolcu gine ujevov močni občutek za samostojnost, ljubezen do domače zemlje, do starih šég; nastopa pa maloserčnost, vnémarnost, sužnji značaj do tujcev, ki prihajajo z denarom. Toda tujec ne prinaša samo, ampak tudi odnaša — odnaša vérsko stanovitnost, ljubezen do priprostosti in zadovoljnosti, zatajevanje in domači red, ob kratkem: on uteguje ljudstvu podporje vérskega in npravnega obstoja.

Od tod pisavec prestopa na družbeno zadevo, rekši, da tudi to peša; ima pa še nekaj upanja do pomoči iz „katoliško-politiškega ljudskega društva,“ ki je bilo zdaj v kratkem vstanovljeno.

Ako še ponovim, kar je vredno omeniti: da naše zadeve in okoliščine so v mnogem oziru tirolskim podobne ali enake, rečem sklenivši: „sapienti sat,“ in pristavim samo še oziroma na propadanje dežele po žganju: „Žganju vojsko! žganju slovó!“

Ogersko. Kako se gospodari na Ogerskem, kaže silno naraščanje deržavnega dolga. Leta 1868 je znašal ta dolg 237.569.005 glđ. l. 1885 pa 1.445.213.816 glđ. Kakor se v lepem kraljestvu sv. Štefana framasonstvo šopiri in množi, tako se množi dolg in revščina; in kakor propada vera, tako propada deržava.

Na Francoskem deržavni dolg nezmerno raste. Neki dopisnik pravi: „Smé se reči, da ves narod dela edino za nenasiljivo vojskino žrelo.“ S tem je dosti rečeno — ne le za Francosko, ampak tudi za Prusko etc. etc.

Dopisnik iz Pariza pravi, da to leto so cerkveni sovražniki imeli naznanjenih samo 10 mesnih pojedinj na véliki pétek, druge leta so jih imeli po 30. Te nesramne baharije ne zdajo več, kajti svet se bolj zaveda, da takrat ko se gospodje framasoni s pečenko in slaniciami o postnih dnéh mastijo, se mora pa ljudstvo za-nje postiti!

Rim, 9. maja. Dopisnik v „Daly News“ meni iz dobrega vira vediti, da delj časa že se obravnava med papežem in Rusijo v prid zopetuega zedinjenja greške in latinske Cerkve. — Res se zdi ta novica prav malo verjetna; vender ni brez pomena že to, da se take reči razširjajo. Kdo bi bil pred malo mesci še verjél, da se bode velikan Bismark tako prijazen do katoliške Cerkve začél skazovati. In ako Bismark spozná, kako koristno je to za Nemštvo, kako bi car ne, ki je neprimérno veliko bližej katoličanstvu, kakor pa protestanstvo? Glavni gibljej so pa gotovo bratovščine ss. Cirila in Metoda, kateri udje od časov Slomšekovih neprenehoma in po

več deželah molijo za predinjenje latinske in greške Cerkve, kar nikakor ne more brez sadú ostati.

Greška cerkev v Rusiji ima 3 metropolitane: v Moskvi, v Kienu in v Petrogradu; 12 nadškofov in 75 škofov. Po 380 moških samostanih živi 10.879 duhovnov, in v 171 ženskih kloštrih pa 17.907 redovnic. Med svetnim duhovstvom je 1418 nadduhovnov in 34.375 duhovnov; dalje 6810 dijakonov in 42.371 pevcev. Kolik pridobitek za katoliško Cerkev, ako bi se te množice z milijoni svojih vernikov spreobrnile, kar bi bilo čisto labko, ker vera ni skor nič razločna, obredi pa jim ostanejo, samo da priznajo veliko dogmo: „Ti si skala, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev!“ V trenutku bila bi katol. Cerkev za veliko milijonov duš bogatejša!

Laško. Občelje slavne florenške stolnice je zdaj — čez več stoletij — dodelana in odnotni nadškof Ceroni je o tej priliki razglasil pastirski list, v katerem posebno povdarja, kako potreben je mir za njegovo domovino, ki pa se zamore doseči le samo po spravi s papežem. Pastirski list sklepa z besedami: „O moja domovina, išči si rešenja tam, kjer je!“

V Torinu na gornjem Laškem je umrl preblagi dr. Giacomo Margotti, slavni vodnik daleč slovečega dnevnika „Unità Cattolica“. Znamenito je, da umrl je ravno v trenutku, ko je pričel pisati članek „o spravi papeštva s piemonteško vlado“ (tedaj ne „z laškim kraljestvom“, kakor radi slišijo prijatelji „rabutarstva“). Margotti je bil rojen 10. majnika 1823 v St. Remu. Na univerzi v Genovi je postal doktor bogoslovja. L. 1848 in—49 je prekucijskemu časništvu nasproti z nekaterimi učenimi možmi vred vstanovil dnevnik „Armonia“; ko jo je pa Cavour zaterl, je Margotti precej vstanovil časnik „Il Piemonte“, l. 1863 na svet Pija IX pa je na dan spravil dnevnik „Unità Cattolica“, kateremu je bil na čelu do smerti. Bil je Margotti nenadno zmožen, živga duha, učenjak na mnoge strani. Z neprenehljivo vojsko zoper lažiberalstvo in nove roparske načela je Margotti bil velik dobrotnik človeštva, bramba resnice in ognjen bič proti hinavskim prostomisljakom, katerih marsiktere je pridobil za resnico.

Ni dvoma, da ravno Margotti je pospešil čas, ko bodo samosilni framasoni primorani — hočeš — nočeš — iskati pomirjenja s Cerkvijo, ktera želja se po laškem časništvu že dosti glasno razodeva. Giacomo Margotti je nekak Mozes, ki je slutil in od daleč vidil obljubljeno deželo, vendar mu pa ni bilo doživeti vhoda vanjo. Bog mu daj večni mir, ki ga v življenji — v tolikih borbah s sovražniki — nikoli ni imel.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

V splošnji namen so za mesec junij priporočene v molitev

kerščanske družine.

(Sostavek prihodnjič.)

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. očeta papeža.)

Posebni nameni za mesec rožnik (junij.)

1. *S. Pamfilij in tovarši.* Ta in vsak dan v mescu vse došle in še ne objavljene prošnje in zadeve; za serčnost in zaupanje v težavnih sedanjih časih.

2. *S. Erazem.* Jako važna podjetja zelo vplivnih mož; zadeve duhovnih pastirjev po planinah; duhobolni.

3. *S. Klotilda.* Mladina na Francoskem; za odpravljanje verskih dvomov; katoliško plemstvo.

4. *S. Keirin.* Z molitvenim apostoljstvom združene bratovščine; hudo bolni; za odpravljanje raznih napak, ki se godé na ženitninah.

5. *S. Trojica. S. Bonifacij.* Da bi se nemški protestantje poverili nazaj v katoliško Cerkev; pospeševalji Bonifacijeve družbe; visoki dostojanstveniki.

6. *S. Norbert.* Premonstratenci in njih pastirstvo; da bi stariši dobro poskerbeli, kam naj dajo v šolo svoje otroke; zadeve nesrečnih zakonskih, ki se hočejo ločiti.

7. *S. Robert.* „Duhovni in komunikanti“; za srečno napredovanje in zveršitev študij; važne cerkvena in dobrodelna zidanja.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike neareče. — Mati priporoča sina, da bi se zopet obrnil na pravo pot in tako bil vreden in sposoben svoj častni posel opravljati. — Bolna se priporoča v bratovsko molitev. — Obvarovanje polj pred hudo uro. — Več dečkov za poboljšanje. — Neka dolgo časa bolna oseba se priporoča v bratovsko molitev N. lj. G. in sv. Jožefa, za zdravje, ako je volja Božja. Če bodedo uslišani, hočemo po Danici razglasiti s popolnim imenom. — Mladeneč, da bi bil obvarovan slabih kužljivih priložnost in pohujšanja. — Duhovec za dušne in telesne potrebe priporočen v priprošnje Lurške M. D., sv. Jožefa in sv. Antona P. — Sina, ki je šole zveršil z maturo in bode zdaj tudi vojaščino dokončal in se zdaj še vojskuje sam seboj zarad prihodnosti, živo priporočam v bratovsko molitev da bi dosegel potrebno razsvitljenje in ostal pri sklepu, ki ga je imel že pred tremi leti. — Neka zadeva, da bi se na priprošnje N. lj. G. presv. Serca in sv. Antona P. hitro rešila v prid dušam v vicah. — Bolna oseba za zdravje in da bi mogla primerno službo dobiti. — Birmanci.

Zahvale.

Tisočerna zahvala bodi Naši ljubi Gospej presv. Serca, sv. Antonu in sv. Jožefu, ki so mi sprosili ljubo zdravje. Vse zdravila mi niso pomagale; ko sem se pa lansko leto priporočila v Danico z obljubo, da zahvalo naznanim: se mi je hitro začelo boljšati, in zdaj sem popolno zdrava. Serčna zahvala sv. Antonu, sv. Jožefu, in Naši ljubi Gospej presv. Serca! M.

Listek za raznoterosti.

Č. g. Al Pavli, naš rojak in verli duhovni pastir v Borštu pri Terstu, je od Nj. Veličanstva dobil zlati križec za zasluge. Čestitamo iz serca.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu je 20. t. m. zvečer o 1/29 po kratki bolezni za serčno skazo umerla čast. M. Filomena Kraševic, rojena je bila l. 1822, preoblečena pa leta 1842, slovesno obljubo storila 1846. Ves čas v samostanu je bila izverstna in prav marljiva učiteljica. Bog ji daj večni mir.

V ljubljanskem uršulinskem samostanu so 26. t. m. naslednje gospodičine pred v. č. gosp. knezom in škofom storile očitno obljubo: S. Eleonora Hudovernik iz Radolice, S. Mehtilda Bahovec iz Žaline, Krescencija Hörman s Tirolskega kot Sestra laika.

Premilostni gosp. knez in škof so 21. t. m. obiskali jetnišnico na ljubljanskem gradu in so z ginljivimi besedami v kapeli zbrane jetnike nagovorili, podučili, potolažili in razveselili. To lepo delo usmiljenja zaupljivo ne bo brez dobrega sadu.

Presvitli cesar so za pogorelce na Godešiču darovali 500 gld.

† Na Studencu je po noči od 20. do 21. t. m. umrl č. g. ondodni župnik Jan. Lapajne. Zadušil ga je menda petrolejev sopar, ker se je vnel po zvernjevi svetilnici, ki jo je bil pustil goreti. Bog mu bodi milostiv.

Iz dijaške kuhinje. V ljudski kuhinji je bilo za april plačati 99 gld. 24 sld. od 72 mladenčev (nekoliko manj kot druge mesce zaradi velikonočnih počitnic). Druzih stroškov pa čez 50 gl. Tako kaže, da proti koncu šolskega leta bi pričel „minister post“ „ramadan“, kar je za marsikoga sicer zdravo, pa vender nič prav prijetno . . .

Sv. maša za bratovščino sv. Detinstva bode 2. rožnika (junija) ob 8ih v uršulinski cerkvi, in sicer za mertve družbineke. Opomniti je treba, da za družnike so takrat popolnoma odpustki, ako ss. zakramente vredno prejmejo in na papežev pomen pobožno molijo. Želeti je, da bi se mladina obilniše vdeleževala te velike dobrote, kar je v veliko korist njim samim in dušam v vicah.

Edgar oder vom Atheismus zur Wahrheit, von L. v. Hammerstein S. J. Trier. Paulinus Druckerei. 8° 156 S. — To je izverstna knjiga za take, ki niso v pravi veri, ali pa ki se jim je sploh barka vere potopila. V malo mescih se je morala knjiga že v drugič natisniti. Pisatelj je bil zaslovel že poprej z znamenitim delom: „Eriunerungen eines alten Lutheraners.“

Zahvala in prošnja.

(Dalje.)

Nadalje so darovali za hišo katol. pomočnikov v Št. Vidu pri Ljublj. prečast. in čast. gg.: Mih. Debelak, kanonik v Terstu, 2 gld.; Ivan Legat, dr. in profesor v Terstu, 2 gld.; Anton Zupančič, profesor v Ljubljani, 5 gld.; Martin Pogačar, č. kan. kn. šk. kancelar v Ljubljani, 5 gld.; Ferdinand Stavadhar, kan. v Terstu, 5 gld.; Dr. gosp. Sterbenec, dekan v Leskovcu, 5 gld.; L. J. v Ljubljani, 5 gld.; Kalist Medič, frančišk. župnik v Ljubljani, 5 gld.; Dr. J. Šust. stoljni prošt v Terstu, 5 gld.; Dr. J. Lesar, kn. šk. kapl. v Ljubljani, 2 gld.; J. Šiška, kn. škof. kapl. v Ljubljani, 2 gld.; Fr. Tavčar, duhovni pastir pri sv. Joštu, 1 gld.; Marko Glasser, pri sv. Pet. niže Marib., 2 gld.; Janez Grošelj v Vižmarjih 5 gld.; Lovro Rožman, duh. pastir v Zabnici, 5 gld.; J. Kratki v Št. Vidu 3 gld.; A. Česen, bogosl. v Ljubljani, 5 gld.; F. Marešič, kapl. v Sostrem, 5 gld.; F. Tomec, v Ljubljani, 10 gld.; J. Bezljaj, v Št. Vidu, 6 gld.; S. Jovan, v Št. Vidu, 6 gld.; J. Jovan, v Št. Vidu, 6 gld.; A. Golar Podgoro 3 gld.; F. Hafner, v Št. Vidu, 8 gld.; J. Gosar, v Gunceljah, 4 gld.; J. Šuštaršič, v Stanečah, 5 gld.; J. Šilar, v Št. Vidu, 10 gld.; J. Štefančič, v Št. Vidu, 5 gld.; F. Šuštaršič, iz Zapuž, 2 gld.; A. Gallè, v Šiški, 10 gld.; F. Šifrar, na Jesenicah, 2 gld.; J. Kinčič, v Šiški, 8 gld.; Kolar, stoljni kapl. v Ljubljani, 2 gld.; O. Dolenc, v Ljubljani, 10 gld.; Račič, v Ljubljani, 5 gld.; Klemenčič, v Ljubljani, 10 gld.; A. Strekelj, na Trati, 3 gld.; J. Tomažič, v Ljubljani, 6 gld.; L. Bergant, v Logatcu, 5 gld.; St. Jaklič, v Št. Vidu pri Zatični, 3 gld.;

V. Šuštaršič, v Vižmarjah, 5 gld.; Ž. Bobinec, sem. podvodja v Ljubljani, 2 gld.; J. Rožman, v Št. Vidu, 10 gld.; Gr. Jakelj, župn. v Rudniku, 3 gld.; Neimen. 2 obligacije po 100 gld.; Mr. Goljar, v Št. Vidu 3 gld.; Fr. Čarman, v Št. Vidu, 6 gld.; J. Šarc, v Zapužah, 10 gld.

A. Belec, blagajničar.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. g. župnik J. Kapuz 2 gld. — G. L. Ravnik 2 gld. — Č. g. J. K. 2 gld. —

Za sv. Detinstvo: Iz Idrije 112 gld.

Za Danski misijon: Pfefererjeve gospodičine zopet 50 gld. — Čast. gosp. duh. pastir Fr. Boncelj 2 gld. — Neimenovan dobrotnik v Šiški 10 gld. — Neimenovan v Gorenjskega 5 gld. 10 kr. — Č. g. župnik Jan. Eder 5 gld. — Č. g. Fr. Perpar 2 gld. — Č. g. Mih. Horvat 5 gld. — Č. g. župn. Lor. Krištofič 1 gld. — Neimenovana 1 gld. (Op. Še 1 gld. je bil dodan, ne vemo za kaj? Vr.) — G. Tom. Pirnat 3 gld. — Z Berda zbirka 10 gld. po č. g. župniku. — M. Kogolšek 40 kr. — Msr. prelat dr. A. Čebašek 5 gld. — Čast. g. M. Koršič, v Kviškem na Goriškem 10 gld.

Za pogorelce v Strohinji pri Naklu: Č. g. župnik J. Kapuz 2 gld. — Oseba zvezčič obleke.

Za pogorelce na Godešičah: Preč. g. župnik Karol Tedeschi 22 gld. — Č. g. župnik J. Kapuz 2 gld.

Za Marijanišče: Č. g. župnik J. Kapuz 2 gld. — Preč. g. župnik Karol Tedeschi 5 gld.

Za varhe Božjega groba v Jeruzalemu: Iz Kropc 3 gld.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: Č. g. župnik J. Kapuz 2 gld.

Za Marijaniške orglje: Čast. g. Andr. Karlin 5 gld. — Neimenovani 15 gld. — Dobrotnica 50 gld. — Po čast. P. A. 20 gld. 35 kr.

Za dozidanje Marijanišča: G. Jos. Swatek, prod. 1 gld. 20 kr.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Mekin po č. g. župniku 12 gld. 10 kr. — Kropa po č. g. župniku J. Kapuz-u 13 gld. — Iz Leš 7 gld. — Z Kresnic 22 gld. 50 kr. — S Prema 12 gld. 55 kr. — Iz Škocijana pri Dobravi 26 gld. — Iz Novega mesta po preč. gosp. proštu 31 gld. 82 kr. — Z Gorjan zopet 17 gld. — Z Budanj 11 gld. 25 kr. — S Trebelnega 25 gld. — Iz Cerkljan na Gorenjskem 37 gld. — Od sv. Gregorja 30 gld. — Iz Žirov 37 gld. 60 kr. — G. Jož. Zelnik 1 gld. — Z Iga 30 gld. 30 kr. — Iz Šenčurja pri Kranji 29 gld. 60 kr. — Iz Vogelj 7 gld. 34 kr. — Iz Šmarjete 27 gld. 50 kr. — S Cola nad Vipavo 35 gld. 25 kr. — Iz Škofje Loke 50 gld. 70 kr. — S Preske 16 gld. 10 kr. — Iz Drage 7 gld. — S Sel pri Šumbregu zopet 5 gld. 98 kr. — Iz Preddvora 15 gld. 50 kr. — Iz Kropc po č. g. župniku 25 gld. — S Sorice 24 gld. — Od Stare cerkve pri Kočevju 15 gld. 40 kr.

Popravek. Pri pesmici: Mariji Snežnici v zad. listu je izpuščena ena kitica v prvem odstavku, pravilno se glasi:

O Kraljica,
Tolažnica
Si Marija Snežnica,
Vsim zavetje:
Sprejmi petje
Dans udanega serca.